

ПІДПРИЄМНИЦТВО: ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ COVID-19

Левченко Я.С., доктор філософії з галузі «Соціальні та поведінкові науки», доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Гераймович В.Л., кандидат економічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Постановка проблеми. Протягом свого історичного існування, людство стикалося з багатьма кризами, які згодом ставали «старт-апами» для розвитку суспільства в цілому, оскільки такі кризи стимулюють працювати за вектором розвитку. Таким випробуванням сучасності стала пандемія COVID-19, яка вплинула на всі сфери економіки держав, на звичний спосіб життя, на соціальну та культурну взаємодію. Пандемія також вплинула на діяльність підприємств приватного бізнесу і змусила їх розробляти нові методи ведення бізнесу [1].

З початку 2020 року і до теперішнього часу підприємці відчують значні труднощі ведення індивідуального бізнесу. Загострення пандемії коронавірусу в 2021 році створило значний вплив на світову економіку та продовжує впливати на всі види діяльності [2, 3]. Спостерігається значне зменшення попиту на споживчі товари внаслідок неможливості покупців відвідувати магазини або дефіциту готівки, необхідної для закупівлі [4, 5]. Транспортний сектор також відноситься до найбільш постраждалого, внаслідок зупинки якого збитки для держави колосальні, а для регіонів, зокрема, часом катастрофічні. Проведення заходів реабілітації є стратегічним вектором. Підтвердженням цьому є результати дослідження Адлах та ін. [6], де висвітлено та доведено вплив підприємництва на розвиток держави в цілому і транспортного підприємництва зокрема. Тому в рамках даного дослідження потрібно запропонувати ургентні заходи його державного протекціонізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Транспортний сектор економіки в цілому і його підприємство є дуже важливим для всіх держав європейського союзу без винятку. Як зазначено в звіті Інституту автотранспорту «Вплив сектору автомобільного транспорту: положення про підприємство та економічне зростання в Європейському Союзі» [7] спільна транспортна політика є одним із основних елементів політики ЄС. Транспортний сектор ЄС забезпечує близько 11 млн. робочих місць та оцінюється в 14% ВВП ЄС, що підтверджує його значущість та стратегічність [7]. Зокрема сектор автомобільного вантажного транспорту в ЄС охоплює понад 563,6 тис. компаній. Пандемічні виклики внесли свої корективи в усі галузі економік тому рядом держав запроваджено заходи підтримки підприємництва на транспорті. Згідно з існуючими методиками підтримки,

перевага при фінансуванні віддається таким, які мають високу пріоритетність та потенціал [8]. Проте в період пандемічних викликів такий підхід викликав певні сумніви. Беручи до уваги досвід Індії, на шляху подолання дисбалансу в державі [9, 10], пропонується протекціонізм тих секторів економіки, які найбільше постраждали від COVID-19.

Невирішені складові загальної проблеми. Проаналізувавши дослідження [9-17], можна стверджувати, що проблема державного протекціонізму підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень розглянута іншими дослідниками дуже обмежено. Це свідчить про необхідність проведення відповідних досліджень та розробки методики забезпечення підтримки підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень в умовах COVID-19.

Формулювання мети і завдань статті. Метою дослідження є розробка методики забезпечення підтримки підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень в умовах COVID-19. Це дасть можливість фінансово підтримати найбільш постраждалі від пандемії сектори економіки з боку держав з метою реабілітації їх економік в цілому. Для досягнення окресленої мети були поставлені наступні задачі: вибрати умови віднесення секторів економіки до категорії найбільш постраждалих від пандемії в контексті державного протекціонізму; формулювання та рішення задачі визначення ставки фінансових капіталовкладень.

Методики дослідження. Для досягнення поставленої мети в роботі були використані такі загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми дослідження: порівняльний аналіз наукової літератури та інформаційних джерел на основі методів порівняння, систематизації та узагальнення; узагальнення результатів аналізу і логічна генерація висновків, математичне моделювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для моделювання підтримки підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень в умовах COVID-19 знадобиться два найважливіших показники, а саме: показник ризику сектору економіки (впливу Covid-19) – найважливішого показника при фінансуванні [18, 19], який враховується при визначенні фінансових капіталовкладень; показник пріоритетності сектору економіки для держави.

За показник індексу впливу Covid-19 взято значення, отримане на основі комплексного дослідження [20]. Детальна методика розрахунку Індексу впливу Covid-19 на сектори економіки держав представлена в дослідженні [21]. Значення 0 означає, що сектор вважається несуттєво чутливим до впливу Covid-19. Значення від 0 до 1 вказують на те, що сектор вважається важливим [22].

Для визначення пріоритетності сектора економіки використовуємо відкриту статистичну інформацію за показником капітальних інвестицій за видами економічної діяльності [23].

Для підтримки підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень в умовах COVID-19 з метою реабілітації економіки держави пропонується ввести фінансові капіталовкладення за секторами. Пропонується формалізований опис моделі ефективною співпраці сектору економіки та

інвестора (держави, фінансового донора або ін.), який може бути представленим наступним чином:

$$Z_i(S_i, x_i) = \varphi_i(S_i) - y_i = \varphi_i(S_i) - (S_i - x_i), \quad i = \overline{1, n}; \quad (1)$$

де S_i – загальна сума фінансування на підтримку підприємництва;

$\varphi_i(S_i)$ – дохід i -ї сектору економіки;

x_i – фінансові засоби сектору економіки на підтримку підприємництва – позикові кошти;

y_i – власні фінансові засоби сектору економіки на підтримку підприємництва;

z_i – вкладені інвестиції (держави, фінансового донора або ін.), де враховується обсяг фінансування сектору економіки;

Z_i – чистий прибуток сектору економіки в складі його власних фінансових засобів (в складі y_i).

Також для розрахунків за запропонованою авторською методикою знадобиться синтетичний (штучний) показник q_i , який розраховується за формулою (3):

$$(1 - a_i) / l_i = q_i, \quad (2)$$

де a_i – ефективність, яка оцінюється віддачею від сектору економіки на одиницю витрачених на підтримку підприємництва фінансових засобів.

l_i – пріоритет.

Підставивши до формули (2) замість показника ефективності показник пріоритетності сектору економіки для держави – r , а замість показника пріоритету показник ризику сектору економіки (Індекс впливу Covid-19) – R , розрахунок штучного (синтетичного) показника q_i проведено за формулою (3):

$$(1 - r_i) / R_i = q_i, \quad (3)$$

де r_i – показник пріоритетності i -го сектору економіки для держави, ум.од.;

R_i – показник ризику i -го сектору економіки ум.од.

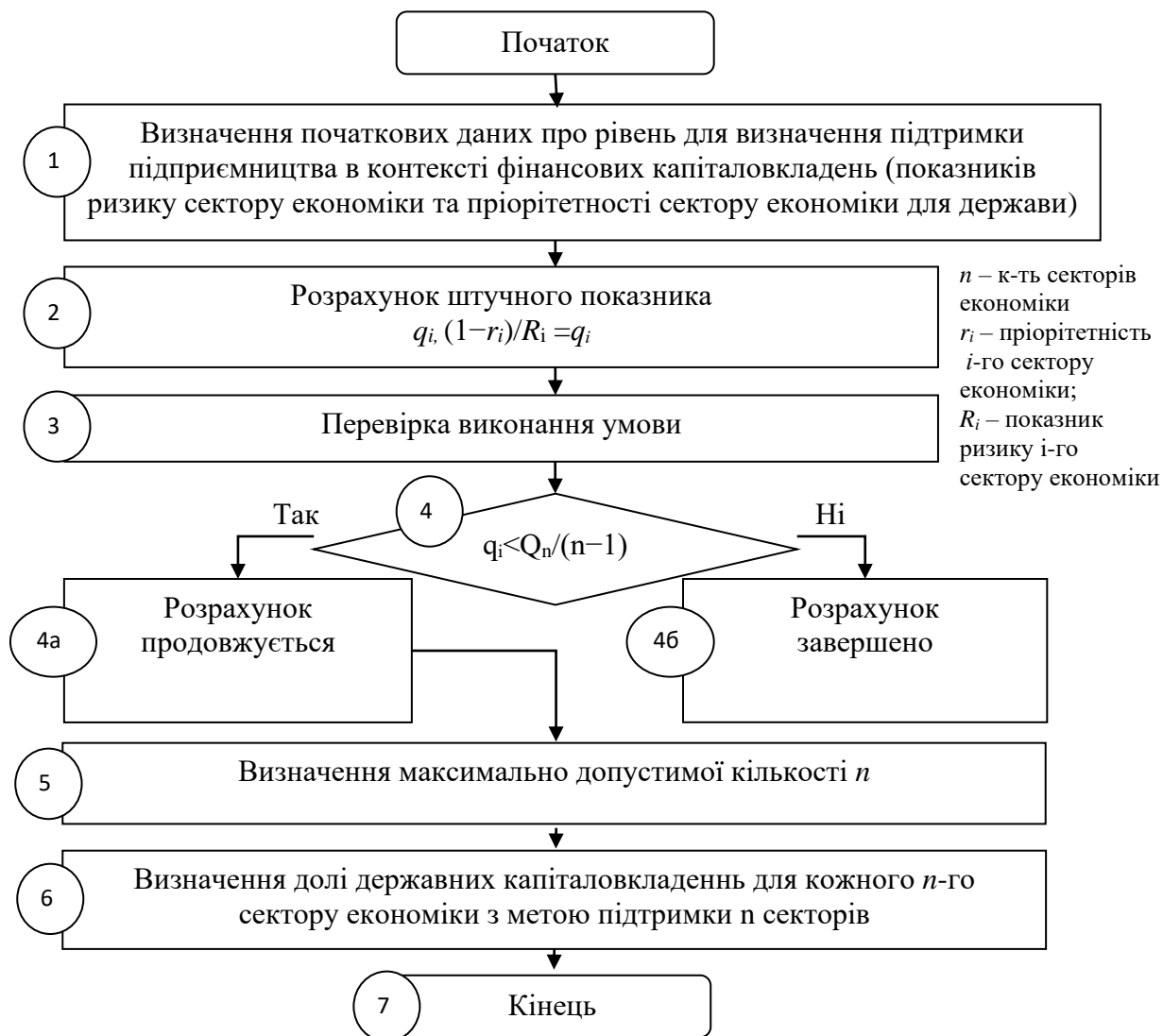
Для визначення кількості секторів економіки держави, які можуть претендувати на фінансування з метою реабілітації економіки держав, визначається таке максимальне їх значення n , яке б задовольняло наступну нерівність:

$$q_i < Q_n / (n - 1), \quad (4)$$

де Q_n – сума синтетичних показників q_i відповідних секторів економіки n .

Коли умова (4) не виконується, розрахунок закінчується і наступні сектори економіки виключаються зі списку кандидатів на отримання фінансування.

Наочне представлення розробленої авторської методики на рис.1.

Рис. 1 – Алгоритм визначення підтримки підприємництва в контексті державних фінансових капіталовкладень

Джерело: розробка автора

Висновки з проведеного дослідження. Велика кількість методик фінансування запропоновано дослідниками. Всі вони являються інтегральними та комплексними: одні містять значну кількість складових для розрахунку, інші – навпаки мало. На відміну від них, запропонована авторська методика підтримки підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень в умовах COVID-19, яка також є комплексною, містить надважливу складову – адресне фінансування найбільш постраждалих від пандемії секторів економіки. Авторська методика дозволяє визначати сектори економіки для розподілу фінансових капіталовкладень на підставі показників ризикованості та пріоритетності сектора економіки та вирішити задачу визначення ставки фінансових капіталовкладень. На відміну від існуючих методик, авторська спрямована на підтримку секторів економіки зокрема і держави в цілому.

Перелік посилань:

1. Puriwat, W., Tripopsakul, S. Customer Engagement with Digital Social Responsibility in Social Media: A Case Study of COVID-19 Situation in Thailand. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*. 2021. № 8 (2). P. 475-483. DOI: <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no2.0475>
2. Giones, F., Brem, A., Pollack, J. M., Michaelis, T. L., Klyver, K., Brinckmann, J. Revising entrepreneurial action in response to exogenous shocks: Considering the COVID-19 pandemic. *Journal of Business Venturing Insights*. 2020. № 14. P. e00186. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbvi.2020.e00186>
3. Zhan, J. X. Covid-19 and investment-an UNCTAD research round-up of the international pandemic's effect on FDI flows and policy. *Transnational Corporations*. 2020. № 27 (1). P. 1-3. DOI: <https://doi.org/10.18356/42625ea1-en>
4. Pymnts.com. Can eCommerce Overcome COVID-19? available at: <https://www.pymnts.com/news/retail/2020/can-ecommerceovercome-covid-19-strain/> (last accessed 21.09.2021).
5. Jebril, N. World Health Organization declared a pandemic public health menace: A systematic review of the coronavirus disease 2019 "COVID-19", up to 26th March 2020. 2020. SSRN 3566298 DOI: <https://doi.org/10.37200/IJPR/V24I9/PR290311>
6. Adlah, A., Taghreed, M., Zaabi, E., Haton E. Impact of COVID-19 on Entrepreneurship and Consumer Behaviour: A Case Study in Saudi Arabia. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*. 2021. № 8 (5). P. 201-210. DOI: <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no5.0201>
7. Report: The impact of road transport sector regulation on the entrepreneurship and economic growth in the European Union. Motor Transport Institute. Warsaw-LinzLyon, February 2020, available at: <https://www.mobilelabour.eu/wp-content/uploads/2018/02/The-Impact-of-Regulation-of-the-Road-Transport-Sector-on-Entrepreneurship-and-Economic-Growth.pdf> (last accessed 21.09.2021).
8. Report on logistics in the EU and multimodal transport in the new TEN-T corridors, European Parliament, Brussels, 2015/2348 (INI), 13 December 2016, available at: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0384_EN.html (last accessed 21.09.2021).
9. Levchenko, I., Britchenko, I. Estimation of state financial support for non-priority territorial units using the example of bridge construction. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2021. № 1(13 (109)). P. 26–34. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.225524>
10. Backward Regions Grant Fund, available at: <https://www.indiastat.com/social-and-welfare-schemes-data/27/backward-classes-schemes/27905/backward-regions-grant-fund-brgf/411976/stats.aspx> (last accessed 21.09.2021).
11. Backward Region Grant Fund for all Arunachal districts, available at: <https://timesofindia.indiatimes.com/city/guwahati/Backward-Region-Grant-Fund-for-all-Arunachal-districts/articleshow/27236041.cms> (last accessed 21.09.2021).
12. Terlikowski, P., Paska, J., Pawlak, K., Kaliński, J., Urbanek, D. Modern financial models of nuclear power plants. *Progress in Nuclear Energy*. 2019. № 110. P. 30–33. DOI: [doi:10.1016/j.pnucene.2018.09.010](https://doi.org/10.1016/j.pnucene.2018.09.010)

13. Muczyński, A. Financial flow models in municipal housing stock management in Poland. *Land Use Policy*. 2020. № 91. P. 104429. DOI: doi:10.1016/j.landusepol.2019.104429
14. Snieska, V., Zykiene, I. City Attractiveness for Investment: Characteristics and Underlying Factors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2015. № 213. P. 48–54. DOI: doi:10.1016/j.sbspro.2015.11.402
15. Akbulaev, N., Aliyev, Y., Ahmadov, T. Research models for financing social business: theory and practice. *Heliyon*. 2019. № 5 (5). P. e01599. DOI: doi:10.1016/j.heliyon.2019.e01599
16. Angelis-Dimakis, A., Dimaki, K. Identifying Clusters of Regions in the European South, based on their Economic, Social and Environmental Characteristics. *REGION*. 2016. № 3 (2). P. 71. DOI: doi:10.18335/region.v3i2.81
17. Urbancikova, N., Burger, P. Financing Clusters from Public Funds in the European Countries. *Journal of Applied Economic Sciences*. 2014. № 9 (1 (27)). P. 148-157, available at: https://www.researchgate.net/publication/262791406_Financing_Clusters_from_Public_Funds_in_the_European_Countries (last accessed 21.09.2021).
18. Vorkut, T., Volynets, L., Bilonog, O., Sopotsko, O., Levchenko, I. The model to optimize deliveries of perishable food products in supply chains. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2019. № 5 (3 (101)). P. 43–50. DOI: doi:10.15587/1729-4061.2019.177903
19. Orłowski, L. T. Financial crisis and extreme market risks: Evidence from Europe. *Review of Financial Economics*. 2012. № 21 (3). P. 120–130. DOI: doi:10.1016/j.rfe.2012.06.006
20. Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf) (last accessed 21.09.2021).
21. The asymmetric impact of COVID-19 confinement measures on EU labour markets, available at: <https://voxeu.org/article/covid-19-lockdown-and-eu-labour-markets> (last accessed 21.09.2021).
22. Baldwin, R., Weder di Mauro, B. *Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes*. CEPR Press. 2020, available at: <https://voxeu.org/content/mitigating-covid-economic-crisis-act-fast-and-do-whatever-it-takes> (last accessed 21.09.2021).
23. Capital investment by type of economic activity, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (last accessed 21.09.2021).

References:

1. Puriwat, W., & Tripopsakul, S. (2021). Customer Engagement with Digital Social Responsibility in Social Media: A Case Study of COVID-19 Situation in Thailand. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(2), 475-483 DOI: <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no2.0475>
2. Giones, F., Brem, A., Pollack, J. M., Michaelis, T. L., Klyver, K., & Brinckmann, J. (2020). Revising entrepreneurial action in response to exogenous shocks:

Considering the COVID-19 pandemic. *Journal of Business Venturing Insights*, 14, e00186. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbvi.2020.e00186>

3. Zhan, J. X. (2020). Covid-19 and investment-an UNCTAD research round-up of the international pandemic's effect on FDI flows and policy. *Transnational Corporations*, 27(1), 1-3. DOI: <https://doi.org/10.18356/42625ea1-en>

4. Pymnts.com. Can eCommerce Overcome COVID-19? available at: <https://www.pymnts.com/news/retail/2020/can-ecommerceovercome-covid-19-strain/> (last accessed 21.09.2021).

5. Jebri, N. (2020). World Health Organization declared a pandemic public health menace: A systematic review of the coronavirus disease 2019 "COVID-19", up to 26th March 2020. Available at SSRN 3566298. DOI: <https://doi.org/10.37200/IJPR/V24I9/PR290311>

6. Adlah, A., Taghreed, M., Zaabi, E., & Haton E. (2021). Impact of COVID-19 on Entrepreneurship and Consumer Behaviour: A Case Study in Saudi Arabia, *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, Volume 8 Issue 5, 201-210, DOI: <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no5.0201>

7. Report: The impact of road transport sector regulation on the entrepreneurship and economic growth in the European Union. Motor Transport Institute. Warsaw-LinzLyon, February 2020, available at: <https://www.mobilelabour.eu/wp-content/uploads/2018/02/The-Impact-of-Regulation-of-the-Road-Transport-Sector-on-Entrepreneurship-and-Economic-Growth.pdf> (last accessed 21.09.2021).

8. Report on logistics in the EU and multimodal transport in the new TEN-T corridors, European Parliament, Brussels, 2015/2348 (INI), 13 December 2016, available at: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0384_EN.html (last accessed 21.09.2021).

9. Levchenko, I., & Britchenko, I. (2021). Estimation of state financial support for non-priority territorial units using the example of bridge construction. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1(13 (109)), 26–34. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.225524>

10. Backward Regions Grant Fund, available at: <https://www.indiastat.com/social-and-welfare-schemes-data/27/backward-classes-schemes/27905/backward-regions-grant-fund-brgf/411976/stats.aspx> (last accessed 21.09.2021).

11. Backward Region Grant Fund for all Arunachal districts, available at: <https://timesofindia.indiatimes.com/city/guwahati/Backward-Region-Grant-Fund-for-all-Arunachal-districts/articleshow/27236041.cms> (last accessed 21.09.2021).

12. Terlikowski, P., Paska, J., Pawlak, K., Kaliński, J., & Urbanek, D. (2019). Modern financial models of nuclear power plants. *Progress in Nuclear Energy*, 110, 30–33. DOI: [doi:10.1016/j.pnucene.2018.09.010](https://doi.org/10.1016/j.pnucene.2018.09.010)

13. Muczyński, A. (2020). Financial flow models in municipal housing stock management in Poland. *Land Use Policy*, 91, 104429. DOI: [doi:10.1016/j.landusepol.2019.104429](https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.104429)

14. Snieska, V., & Zykiene, I. (2015). City Attractiveness for Investment: Characteristics and Underlying Factors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 213, 48–54. DOI: [doi:10.1016/j.sbspro.2015.11.402](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.402)

15. Akbulaev, N., Aliyev, Y., & Ahmadov, T. (2019). Research models for financing social business: theory and practice. *Heliyon*, 5(5), e01599. DOI: doi:10.1016/j.heliyon.2019.e01599
16. Angelis-Dimakis, A., & Dimaki, K. (2016). Identifying Clusters of Regions in the European South, based on their Economic, Social and Environmental Characteristics. *REGION*, 3(2), 71. DOI: doi:10.18335/region.v3i2.81
17. Urbancikova N., & Burger P. (2014). Financing Clusters from Public Funds in the European Countries. *Journal of Applied Economic Sciences*, 9(1 (27)), 148-157. available at: https://www.researchgate.net/publication/262791406_Financing_Clusters_from_Public_Funds_in_the_European_Countries (last accessed 21.09.2021).
18. Vorkut, T., Volynets, L., Bilonog, O., Sopotsko, O., & Levchenko, I. (2019). The model to optimize deliveries of perishable food products in supply chains. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5(3 (101)), 43–50. DOI: doi:10.15587/1729-4061.2019.177903
19. Orłowski, L. T. (2012). Financial crisis and extreme market risks: Evidence from Europe. *Review of Financial Economics*, 21(3), 120–130. DOI: doi:10.1016/j.rfe.2012.06.006
20. Impacts of the COVID-19 pandemic on EU industries, available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU\(2021\)662903_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662903/IPOL_STU(2021)662903_EN.pdf) (last accessed 21.09.2021).
21. The asymmetric impact of COVID-19 confinement measures on EU labour markets, available at: <https://voxeu.org/article/covid-19-lockdown-and-eu-labour-markets> (last accessed 21.09.2021).
22. Baldwin, R and Weder di Mauro, B (eds.) (2020). Mitigating the COVID Economic Crisis: Act Fast and Do Whatever It Takes, CEPR Press. 2020, available at: <https://voxeu.org/content/mitigating-covid-economic-crisis-act-fast-and-do-whatever-it-takes> (last accessed 21.09.2021).
23. Capital investment by type of economic activity, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (last accessed 21.09.2021).

РЕФЕРАТИ РЕФЕРАТЫ ABSTRACTS

УДК 334; JEL Classification: M21, R42

Левченко Я.С., Гераймович В.Л. ПІДПРИЄМНИЦТВО: ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ COVID-19

Анотація. Протягом свого історичного існування, людство стикалося з багатьма кризами, які згодом ставали «старт-апами» для розвитку суспільства в цілому. Таким випробуванням сучасності стала пандемія COVID-19, яка вплинула на всі сфери економіки держав, на звичний спосіб життя, на соціальну та культурну взаємодію. Пандемія також вплинула на діяльність підприємств приватного бізнесу і змусила їх розробляти нові методи ведення бізнесу. З початку 2020 року і до теперішнього часу підприємці відчують значні труднощі ведення індивідуального бізнесу. Загострення пандемії коронавірусу

в 2021 році створило значний вплив на світову економіку та продовжує впливати на всі види діяльності. Спостерігається значне зменшення попиту на споживчі товари. Транспортний сектор також відноситься до найбільш постраждалого, внаслідок зупинки якого збитки для держави колосальні, а для регіонів, часом катастрофічні. Проведення заходів реабілітації є стратегічним вектором. Рядом досліджень висвітлено та доведено вплив підприємництва на розвиток держави в цілому і транспортного підприємництва зокрема. Тому в рамках даного дослідження запропоновано ургентні заходи його державної фінансової підтримки. **Методики дослідження.** Для досягнення поставленої мети в роботі були використані такі загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми дослідження: порівняльний аналіз наукової літератури та інформаційних джерел на основі методів порівняння, систематизації та узагальнення; узагальнення результатів аналізу, логічна генерація висновків, математичне моделювання. **Результати.** На підставі розгляду проблеми фінансового забезпечення підприємництва, доведено актуальність і необхідність державної підтримки підприємництва з метою реабілітації секторів економіки, що найбільше постраждали від пандемічних викликів COVID-19. Визначено умови віднесення секторів економіки до категорії найбільш постраждалих. На підставі показників ризикованості та пріоритетності сектора економіки можливо визначити сектори економіки для розподілу фінансових вливань. **Наукова новизна:** запропоновано комплексну методику фінансового забезпечення підприємництва в контексті фінансових капіталовкладень з метою реабілітації секторів економіки, що враховує ризикованість та пріоритетність сектора економіки. **Практична значущість:** Дане дослідження практично цікаво державним органам управління при розподілі коштів за вектором підтримки найбільш постраждалих секторів економіки від пандемічних викликів, а теоретично – дослідникам, що займаються питаннями фінансового забезпечення та державного адміністрування.

Ключові слова: державне фінансування; фінансове забезпечення; державна підтримка; реабілітація транспортного сектору; підтримка підприємництва.

УДК 334; JEL Classification: M21, R42

Левченко Я.С., Гераймович В.Л. ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО: ПЛАНИРОВАНИЕ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В УСЛОВИЯХ COVID-19

Аннотация. В течение своего исторического существования, человечество сталкивалось со многими кризисами, которые впоследствии становились «старт-апами» для развития общества в целом. Таким испытанием современности стала пандемия COVID-19, которая повлияла на все сферы экономики государств, на привычный образ жизни, социальное и культурное взаимодействие. Пандемия также повлияла на деятельность предприятий частного бизнеса и заставила их разрабатывать новые методы ведения бизнеса. С начала 2020 года и до настоящего времени предприниматели испытывают

значительные трудности ведения индивидуального бизнеса. Обострение пандемии коронавируса в 2021 году создало значительное влияние на мировую экономику и продолжает влиять на все виды деятельности. Наблюдается значительное уменьшение спроса на потребительские товары. Транспортный сектор также относится к наиболее пострадавшим, в результате остановки которого убытки для государства колоссальные, а для регионов, порой катастрофические. Проведение мероприятий реабилитации является стратегическим вектором. Рядом исследований доказано влияние предпринимательства на развитие государства в целом и транспортного предпринимательства в частности. Поэтому в рамках данного исследования предложено urgentные меры его государственной финансовой поддержки.

Методики исследования. В работе были использованы такие общенаучные и специальные методы и приемы исследования: сравнительный анализ научной литературы и информационных источников на основе методов сравнения, систематизации и обобщения; обобщение результатов анализа, логическая генерация выводов, математическое моделирование.

Результаты. На основании рассмотрения проблемы финансового обеспечения предпринимательства, доказано актуальность и необходимость государственной поддержки предпринимательства с целью реабилитации секторов экономики, наиболее пострадавших от пандемических вызовов COVID-19. Определены условия отнесения секторов экономики к категории наиболее пострадавших. На основании показателей рискованности и приоритетности сектора экономики можно определить сектора экономики для распределения финансовых вливаний.

Научная новизна: предложено комплексную методику финансового обеспечения предпринимательства в контексте финансовых капиталовложений с целью реабилитации секторов экономики, учитывающий рискованность и приоритетность сектора экономики.

Практическая значимость: данное исследование практически интересно государственным органам управления при распределении средств по вектору поддержки наиболее пострадавших секторов экономики от пандемических вызовов, а теоретически – исследователям, занимающимся вопросами финансового обеспечения и государственного администрирования.

Ключевые слова: государственное финансирование; финансовое обеспечение; государственная поддержка; реабилитация транспортного сектора; поддержка предпринимательства.

UDK 334; JEL Classification: M21, R42

Levchenko Ya., Heraimovych V. ENTREPRENEURSHIP: PLANNING OF FINANCIAL ENSURING IN THE CONDITIONS OF COVID-19

Purpose. Throughout its historical existence, humanity has faced many crises, which later became "start-ups" for the development of society as a whole. Such a test of modernity was the pandemic COVID-19, which affected all areas of the economy, the usual way of life, social and cultural interaction. The pandemic also affected the activities of private businesses and forced them to develop new methods of doing business. From the beginning of 2020 to the present, entrepreneurs are experiencing

significant difficulties in conducting individual business. The exacerbation of the coronavirus pandemic in 2021 has had a significant impact on the global economy and continues to affect all activities. There is a significant decrease in demand for consumer goods. The transport sector is also one of the most affected, as a result of which the losses to the state are enormous, and for the regions, sometimes catastrophic. Rehabilitation measures are a strategic vector. A number of studies have highlighted and proven the impact of entrepreneurship on the development of the state in general and transport entrepreneurship in particular. Therefore, in the framework of this study, urgent measures of its state financial ensuring are proposed. **Methodology of research.** To achieve this goal, the following general and special research methods and techniques were used: comparative analysis of scientific literature and information sources based on methods of comparison, systematization and generalization; generalization of analysis results, logical generation of conclusions, mathematical modeling. **Findings.** Based on the consideration of the problem of financial ensuring of entrepreneurship, the relevance and necessity of state support for entrepreneurship in order to rehabilitate the sectors of the economy that have suffered most from the pandemic challenges of COVID-19. The conditions for classifying the sectors of the economy as the most affected are determined. Based on the indicators of risk and priority of the sector of the economy, it is possible to determine the sectors of the economy for the distribution of financial infusions. **Originality:** a comprehensive method of financial ensuring for entrepreneurship in the context of financial investments in order to rehabilitate sectors of the economy, taking into account the risk and priority of the economic sector. **Practical value:** This study is practically interesting for public authorities in the distribution of funds on the vector of support for the most affected sectors of the economy from pandemic challenges, and theoretically - for researchers dealing with financial security and public administration.

Key words: state financing; financial ensuring; state support; rehabilitation of the transport sector; business support.

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Левченко Ярослава Сергіївна – доктор філософії з галузі «Соціальні та поведінкові науки», Харківський національний автомобільно-дорожній університет, доцент кафедри економіки і підприємництва, м. Харків, Україна; e-mail: slavalevcenko1984@gmail.com; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4979-1101>. Моб. 066-578-44-43.

Левченко Ярослава Сергеевна – доктор философии в отрасли «Социальные и поведенческие науки», Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, доцент кафедры экономики и предпринимательства, г. Харьков, Украина;

Levchenko Yaroslava – PhD in "Social and behavioral sciences", Kharkiv National Automobile and Highway University, Associate professor of the Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv, Ukraine.

Гераймович Віолета Леонтіївна – кандидат економічних наук, Національний університет біоресурсів і природокористування України, доцент кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі, м. Київ, Україна; e-mail: vita_violeta@ukr.net; ORCID: orcid.org/0000-0002-4721-5100. Моб. 050-733-63-13.

Гераймович Виолетта Леонтьевна – кандидат экономических наук, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, доцент кафедры маркетинга и международной торговли, г. Киев, Украина;

Heraimovych Violeta - PhD, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Associate Professor of Marketing and International trade Department of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine Kyiv, Ukraine.